

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಮ್ಮೊಂದು ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಾಪ್ತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ರೂಪರೇಷೆಗಳು ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಡೈರಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬರೀ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಒಂದು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆರಡಕ್ಕೆ ಪಶುಸಂಪತ್ತಿನ 1/5ನೇ ಭಾಗ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ಎಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸಾಗರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೈರಿ ಫಾರಂ ತೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಬ್ಯುರು ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ಒಂದು ಡೈರಿ ಫಾರಂ ಅನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿ ಸನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಏಳೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಈ ಡೈರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಇಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳು ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರದೆ ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ದಣಕಾಸಿನ ಪರಿಮಿತಿ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ. ಹಾಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

PERMANENT FAMINE RELIEF TO HASSAN TALUK

996. Sri K. H. HANUMATE GOWDA (Hassan).—

Will the Minister of State for Major Irrigation be pleased to state :—

(a) whether it has come to the notice of the Government that Kattaya, Kasaba, Santhigram and Dudda Melies of Hassan Taluk are frequently affected by famine ;

(b) whether the opinion of the technical experts—that by providing the water from the Dam constructed near Golar across Hemavathi river through high level channel near Anjaneyapura and also by fixing hyper pumps at ridge ponds on the left bank of Hemavathi river relief of permanent nature can be provided, has come to the notice of the Government ;

(c) if so, whether the Government would immediately consider this matter and take immediate steps ?

Sri H. N. NANJE GOWDA (Minister of State for Major Irrigation).—

(a) Yes.

(b) As this area could be irrigated by the Yagachi project, the supply of water from Hemavathy project is unnecessary.

(c) Does not arise in view of reply furnished above.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಹಾಸನಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಾಯ, ಕಸಬಾ, ಶಾಂತಿಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ದುಧ್ಡು ಹೋಬಳಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾಗಚಿ ಯೋಜನೆಯ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾಗಚಿ ಯೋಜನೆ ಬರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಾಗಳಿಂದ ಹೇಮಾವತಿನದಿಗೆ ಗೂರೂರು ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕಟ್ಟಿಗೆ ಆಯಸ್ಕೆಯಪ್ಪರದ ಹತ್ತಿರ ದೈಲವಳ್ ಚಾನಲ್ ಮುಖಾಂತರ ನೀರು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿಯ ಎಡದಂಡೆಯ ನಾಲೆಯಿಂದ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಾಶತಪಾದ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾಗಚಿ ನದಿಯ ನೀರು ಬರುವುದು ಅನುಮಾನ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಿ.ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ.ಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿ ಅದು ಪ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಪರ್ಮಾಫೋರಿಸ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಕಟ್ಟಾಯ, ಕಸಬಾ, ಶಾಂತಿಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ದುಧ್ಡು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಜೂನ್, ಜುಲೈ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿಷ್ಕಿ ಬೆಳೆಗೆ ಎರಡು ಹದ, ಮೂರು ಹದ ನೀರುಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಯೋಜನೆ. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಇತರ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸಹ ಬಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಈ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾವ್ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಮತ್ತು ಸೆಮಿ ಡ್ರೈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ದಿನ ಅದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು.

TOUR BY THE MINISTERS

573. Sri KAGODU THIMMAPPA (Sagar).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) the number of miles each Minister has toured every month from the date of taking over the office by this Ministry till the end of December 1972 ;